

DE VERZAMELING VAN HET NATUURHISTORISCH MUSEUM IN GRONINGEN

door B. Boelens

Het Natuurhistorisch Museum in Groningen mag zich beroemen op een mooie geologische verzameling, waaronder een uitgebreide collectie sedimentaire kalkstenen (700 stuks gedetermineerd) uit de Hondsrug van Groningen. Daarnaast zijn er een 2000 kalkstenen van dezelfde vindplaatsen, die later bewerkt zullen worden.

Uit verschillende tijdperken liggen in de vitrines honderden voorbeelden tentoongesteld, zodat de bezoeker zich een beeld kan vormen van Groningen, Nederland en van ver buiten onze grenzen.

Ons streven is erop gericht, ook de kristallijne verzameling steeds meer uit te breiden en daarin zullen we zeker slagen, te meer daar er binnenkort weer mooie ontsluitingen zullen komen in de buurt van de begraafplaats Esserveld aan de oostelijke voet van de Hondsrug.

De groeiende belangstelling van de jeugd en van het onderwijs in het algemeen voor deze materie, het zwerfstenen-onderzoek, is merkbaar bij het museumonderzoek.

Vele excursies worden door ons georganiseerd naar diverse ontsluitingen.

Ook worden op scholen lesuurtjes gegeven in geologie en veel ook in het museum zelf, waar een 9000 kinderen per jaar lessen volgen in biologie en geologie.

Enkele mooie stukken vindt men hier afgebeeld:

1 GRIJZE ORTHOCERENKALK, gevonden in de rode keileem bij Beatrixoord, Haren, bij Groningen.

Deze enorm grote kalksteen, bestaande uit drie stukken, terwijl er ook nog enkele gedeelten ontbreken, mag uniek worden genoemd.

Een dergelijke grote steen is bij ons weten nog nooit in de Groningse keileem aangetroffen.

Dit gesteente zal zeer waarschijnlijk afkomstig zijn van de vaste rots uit het Onder-Siluur van Oland.

Als onze determinaties juist zijn, dan zien we mooie fragmenten van

1. *Orthoceras columnare* Markl.
2. *Orthoceras planicanaliculatum* Sandb.
3. *Orthoceras fasiatum* Ang.
4. *Orthoceras conicum* His.

Het grote stuk (midden) meet 70 x 65 x 3½ cm.

II GRIJZE ORTHOCERENKALK, eveneens gevonden bij Beatrixoord.

Een lichtgrijs gesteente met hier en daar verspreid liggende resten van trilobieten.

In het midden van het breukvlak van dit fraaie gesteente zien we een prachtige *Orthoceras* sp. 5 cm. breed, 25 cm. lang.

De kamertjes van dit fossiel zijn opgevuld met zeer heldere kalkspaatjes.

Jammer genoeg konden we slechts de ene helft van deze unieke steen bemachtigen; de andere helft zal waarschijnlijk nog in de keileem verborgen liggen.

Bij het slechten van deze keileemhoop bestaat er een kleine kans, dat de andere helft van de steen gevonden kan worden.

Een uniek stuk mag het zeker genoemd worden. Afmetingen zijn 6 x 35 x 45 cm.

We hopen binnenkort meer gegevens te vermelden aan de hand van slijpplaatjes-onderzoek.

Voorlopig willen we deze zwerfsteen onderbrengen bij de Orthocerenkalk uit het Onder Siluur van Oland.

Foto I foto Ir. T.D. Wielinga

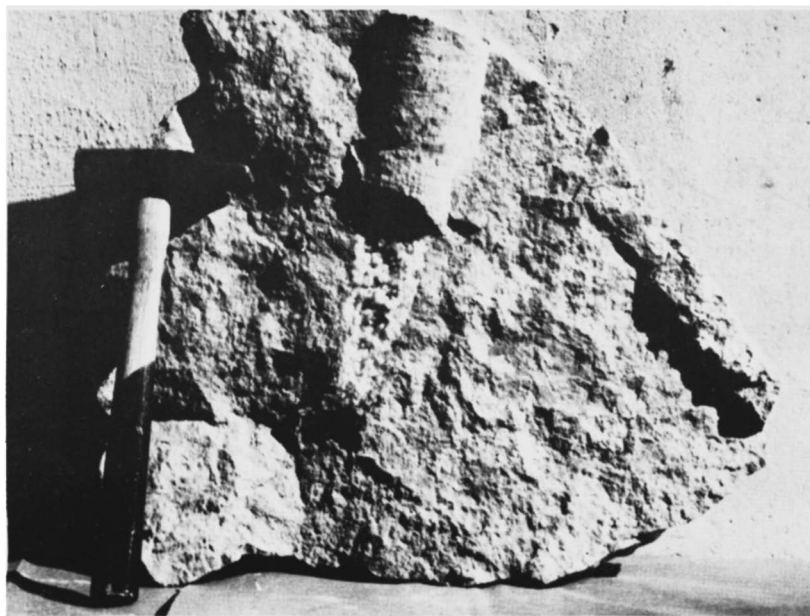

Foto II foto Ir. T.D. Wielinga